

Zápis č. 1/2019 zo zasadnutia Komisie pre audiovizuálne dedičstvo dňa 5. 2. 2019

Prítomní: prof. PhDr. Martin Šmatlák, Ing. Peter Csordás, Mgr. Jana Kákošová, Mgr. Marian Urban, Mgr. Marián Hausner, Mgr. art. Iva Sýkorová (tajomníčka komisie)

Predseda komisie, Mgr. Marián Hausner, privítal členov komisie, otvoril zasadnutie a zrekapituloval návrh programu rokovania:

1. Posudzovanie a rozhodovanie o audiovizuálnej hodnote slovenských audiovizuálnych diel a zvukovo-obrazových záznamov.
2. Plán zasadnutí komisie pre audiovizuálne dedičstvo na rok 2019.
3. Rôzne.

K bodu 1

Predseda komisie informoval, že existujú inštitúcie ako sú napríklad múzeá alebo archívy, ktoré majú zvukovo-obrazové záznamy na filmových nosičoch vedené vo vlastnej evidencii v zmysle príslušnej legislatívy, napríklad ako zbierkový predmet alebo archívny dokument. Problémom je, že tieto inštitúcie vo všeobecnosti nedisponujú možnosťami pre ich adekvátne uchovávanie alebo vytvorenie takýchto podmienok, nakoľko sú skôr výnimkou z hľadiska ich zbierok alebo fondov. Avšak nie sú súčasťou fondu audiovizuálneho dedičstva, nakoľko nebola posudzovaná ich audiovizuálna hodnota, pričom v niektorých prípadoch sa dá predpokladať. Ako príklad uviedol Záhorské múzeum, ktoré má ako zbierkové predmety zapísané 16 mm filmy z Národopisných slávností v Skalici z roku 1937. Dá sa predpokladať, že ich spoločenská a historická hodnota je vysoká. Zástupcovia múzea, s ktorými SFÚ spolupracoval, predbežne súhlasili, aby boli dané do depozitu v SFÚ, avšak v takom prípade je potrebné posúdenie ich audiovizuálnej hodnoty. S tým súvisí aj vec otvorenia metodického usmernenia SFÚ pre určenie audiovizuálnej hodnoty. To je v súčasnosti trojúrovňové, takže otázka je aj, či by mohla byť vynechaná prvá úroveň.

Ing. Peter Csordás k veci uviedol, že k predmetným 16 mm filmom existuje aj obsiahla písomná zložka, ktorá im pridáva na hodnotu.

Prof. PhDr. Martin Šmatlák podotkol, že rozhodujúce je, aký právny rámec sa na nich vzťahuje. Ak ide o zbierkový predmet, vec nepodlieha hodnoteniu komisie. Ak sa na zvukovo-obrazový záznam vzťahuje zákon o audiovizii, otázka je, či tento zákon môže pôsobiť aj spätne. To môže znamenať nárok na kapacitu a ďalších zamestnancov. Múzeum si môže objednať deponovanie filmového materiálu, za čo mu budú účtované náklady, stále však

bude jeho majetkom, ktorý spravuje SFÚ. Ak by však SFÚ získal materiál akvizíciou, o čom rozhoduje akvizičná komisia, stal by sa jeho majetkom.

Komisia pre audiovizuálne dedičstvo odporúča generálnemu riaditeľovi SFÚ obrátiť sa na MK SR so žiadosťou o výklad zákona č. 40/2015, najmä v súvislosti §28, ods. 2, písmeno d), podľa ktorého komisia pre audiovizuálne dedičstvo rozhoduje o audiovizuálnej hodnote slovenských audiovizuálnych diel a zvukovo-obrazových záznamov. Zo zákona nie je jednoznačne jasné, či sa rozhodovanie viaže aj na zvukovo-obrazové záznamy spred roka 2007.

K bodu 2

Členovia komisie pre audiovizuálne dedičstvo schválili plán ďalších zasadnutí na rok 2019. Zasadnutia sa budú konať: v apríli, septembri a decembri 2019. Najbližšie zasadnutie je predbežne plánované na 17. 4. 2019.

K bodu 3

Prof. PhDr. Martin Šmatlák opäť otvoril tému archivovania žiadostí o podporu z Audiovizuálneho fondu. Podľa zákona by mali byť odovzdané do Slovenského národného archívu po lehote u pôvodcu, ale bolo by vhodnejšie a zmyslupnejšie, aby boli uchovávané v Národnom filmovom archíve Slovenského filmového ústavu – ako súčasť audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky – s čím všetci členovia komisie súhlasili.

Prof. PhDr. Martin Šmatlák ďalej navrhol SFÚ uvažovať o zmenách, ktoré sa týkajú evidencie slovenských audiovizuálnych diel. Vyjadril názor, že evidencia by mala byť databázou, nie tabuľkou s naskenovanými žiadosťami. Evidovanie diela je potvrdením, že prijímateľ dotácie z AVF realizoval projekt. SFÚ potvrdzuje pravdivosť uvedených údajov a mal by vydávať potvrdenie o zápise. Nedodržanie zmluvy s AVF môže byť dôvodom na vrátenie dotácie. Ak SFÚ pri katalogizácii zistí, že poskytnuté údaje sú nekorektné, mal by byť zápis do evidencie audiovizuálnych diel opravený. Registračný formulár žiadosti o zápis by mal zároveň obsahovať návod na jeho vyplnenie a tiež by mal ponúkať možnosti na výber, pokiaľ je to možné, aby sa zjednodušilo žiadateľovi vyplňanie a zvýšila sa presnosť jeho vyplnenia.

Zapísala: Mgr. art. Iva Sýkorová

Overil: Mgr. Marián Hausner, predseda komisie

Bratislava 6. 2. 2019